

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

BAKİ BİZNES UNİVERSİTETİ

**Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının
101-ci ildönümünə həsr edilmiş**

“Yaşıl iqtisadiyyat davamlı inkişafın modeli kimi” mövzusunda

Beynəlxalq elmi-praktiki konfransın materialları

Azərbaycan, Bakı, 24 aprel, 2024-cü il

MINISTRY OF SCIENCE AND EDUCATION OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN

BAKU BUSINESS UNIVERSITY

**Proceedings of the International Scientific-Practical Conference Dedicated
to the 101st Anniversary of the Birth of Nationwide Leader Heydar Aliyev**

“Green Economy as a Model of Sustainable Development”

Azerbaijan, Baku, April 24, 2024

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАКИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ БИЗНЕСА

**Материалы международной научно-практической конференции,
посвященной 101-летию со дня рождения Общенационального Лидера
Гейдара Алиева**

“Зеленая экономика как модель устойчивого развития”

Азербайджан, Баку, 24 Апреля, 2024

11. Əliyev Ə.Q., i.e.d., Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu; Ağayeva A., dokt., Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi İqtisadiyyat İnstitutu Yaşıl yönümlü ali təhsilin iqtisadi artıma və dayanıqlı inkişafa poten- sial təsirləri	54
12. Abbasova T.C., i.ü.f.d., dos.; Eyvazova N.K., i.ü.f.d., dos., Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC) Davamlı inkişaf kontekstində sosial-iqtisadi, ekoloji və qlobal problemlər	60
13. Aliona Balan, Ph.D. (Econ.), Assoc. Prof., National Institute for Economic Research, Republic of Moldova, Chisinau The Impact of Renewable Energy Consumption on the Well-Being of the Population of the Republic of Moldova	64
14. Əliyev Ə.Q., i.e.d.; Abasova S.E., b.e.i., Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu Rəqəmsal transformasiyalar kontekstində iqtisadi inkişafa iqlim dəyişikliyi problemlərinin təsiri məsələləri	70
15. Əkbərov T.B., i.ü.f.d., Bakı Biznes Universiteti İnnovativ sahibkarlığın davamlı inkişaf modeli	78
16. Əliyev Ə.İ., i.e.n., dos., Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC); Quliyev Z.Q., i.ü.f.d., Bakı Biznes Universiteti Dayanıqlı inkişaf kontekstində “yaşıl iqtisadiyyatın” inkişafının statistik qiymətləndirilməsinin bəzi məsələləri	82
17. Əlizadə Ş.N., i.ü.f.d., Bakı Biznes Universiteti Müasir dövrdə Azərbaycanın sığorta şirkətlərinin başlıca problemləri və aradan qaldırılması yolları	86
18. Fərhadi P.O., i.ü.f.d., dos.; Hümbətova F.B., gənc tədqiqatçı, Bakı Biznes Universiteti Dünyada “yaşıl enerji”yə keçid: Azərbaycan COP-29, görülmə işlər və planlar	89
19. Musayev E.M., i.ü.f.d.; Əliyev Ə.İ., i.e.n., dos., Bakı Biznes Universiteti Mətnli məlumatların və Web resursların təhlilində Data Mining texnologiyalarından istifadənin bəzi problemləri	92
20. Məhərrəmov R.B., i.e.n., dos., İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Tədris Mərkəzi; Məmmədşad N.R., dokt., Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC) Vergi borcları üzrə möhlət hüququnun verilməsi mexanizminin təkmilləşdirilməsi	97
21. Qarayev İ.Ə., i.e.n., İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Tədris Mərkəzi Vergi qanunvericiliyinə edilmiş dəyişikliklərin iqtisadi mahiyyəti	99
22. Həsənov İ.C., i.e.n., dos., Bakı Biznes Universiteti Yaşıl iqtisadiyyat şəraitində tikintidə texniki tənzimləmə və standart- laşdırma sisteminin inkişafı	100

23.	<i>Bədalov Ə.M., i.e.n., dos.; Şahbazova L.Ə., diss., Lənkəran Dövlət Universiteti</i> Azərbaycanın kommersiya banklarında kredit portfelinin diversifikasiyası tədbirləri və strategiyası	105
24.	<i>Bayramov Q.S., i.e.n., dos.; Əliyeva N.Ə., b/m, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC)</i> Turizm destinasiyası regional infrastruktur sistemin davamlı inkişaf amili kimi	107
25.	<i>Şahverdiyeva R.O., tex.ü.f.d.; Abdullayev S.H., elmi işçi, Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu</i> Fəaliyyət səmərəliliyinin yüksəldilməsində yaşıl rəqəmsal ekosistemin formalaşdırılmasına konseptual yanaşma	113
26.	<i>Hashimova A.Ch., lect., Azerbaijan State Academy of Physical Education and Sport</i> Green Economy in the Territories Liberated from Occupation and Uniform Green Strategy of the Country	119
27.	<i>Imamguluyev R.A., Ph.D. (Techn.), Baku Business University</i> Navigating Shades of Green: Fuzzy Logic Perspectives on Sustainable Development in the Economy	124
28.	<i>Həsənova P.M., dos., Bakı Biznes Universiteti</i> Ağıllı hesablamalar və kibertəhlükəsizlik	127
29.	<i>Ağayev B.S., tex.f.d., dos.; Paşayeva M.M., dokt., Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu</i> İnformasiya cəmiyyəti şəraitində elektron tullantıların davamlı və səmərəli idarə edilməsi strategiyalarının işlənməsi məsələləri	131
30.	<i>Abbasova V.M., aparıcı elmi işçi, Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi İqtisadiyyat İnstitutu</i> Rəqabətqabiliyyətli iqtisadi inkişafın təmin olunması şərtləri	135
31.	<i>Mustafayev A.M., i.ü.f.d., dos., aparıcı elmi işçi, Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi İqtisadiyyat İnstitutu</i> Qloballaşma şəraitində korporativ idarəetmənin rəqabət mühitinə təsirinin qiymətləndirmə metodları	138
32.	<i>Qədirova İ.A., müəll., Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası</i> Təbii fəlakətlərin proqnozlaşdırılmasında Big Datadan istifadə	142
33.	<i>Sultanova R., elmi işçi, Milli Aviasiya Akademiyası</i> Azərbaycanın təbii ehtiyatlarından və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadəsinin nəzəri əsasları	146
34.	<i>Qubad zadə X.X., müəllim, Bakı Biznes Universiteti</i> Azərbaycanda “Yaşıl iqtisadiyyat”ın inkişafı	149
35.	<i>Əmirxanov S.A., prof., Bakı Biznes Universiteti</i> Müasir dövr və sosial işçi mədəniyyəti	151

12. Hajizada E.M (2018). World economy and Azerbaijan textbook (in the Azerbaijan language). Baku, "Science", 918 p.
13. Hacıyev F.Sh. Analysis of innovated industry potential and audit evaluation. Azerbaijan taxes journal, 2016, No 1, p. 143-154
14. Hacıyev F.Sh. Role of taxes in stimulation of ownership activity in Azerbaijan Republic. Azerbaijan taxes journal, 2016, N4, p. 71-86
15. <http://anfes.gov.az> Website of national fund to ownership assistance
16. Kolos A.B. Organization of ownership activity. 2005, p.416
17. "Khalg" newspaper, dated 13.01.2021

*Əliyev Əlövsət Qaraca oğlu,
iqtisad elmləri doktoru,
Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu,
E-mail: alovsat_qaraca@mail.ru;*

*Ağayeva Aytən,
doktorant,
Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
İqtisadiyyat İnstitutu,
E-mail: a.c.aghayeva@gmail.com*

YAŞIL YÖNÜMLÜ ALİ TƏHSİLİN İQTİSADI ARTIMA VƏ DAYANIQLI İNKİŞAFA POTENSİAL TƏSİRLƏRİ

Giriş

Son illərdə daha dayanıqlı və ekoloji cəhətdən davamlı cəmiyyətə keçid zərurəti müasir dünyanın qabaqcıl ölkələrində ən aktual çağırışlarındanır. Bu məqsədlə mövcud yaşıl təcrübələrin təşviqində və təhsil sisteminin davamlı inkişafa töhfə verən platformanın hazırlanmasında universitetlərin roluna daha çox diqqət yetirilir. Ona görə də ölkə qarşısında elm-təhsil sisteminin üzərinə düşən vəzifələrin yerinə yetirilməsində yaşıl texnologiyaların tətbiqinə daha çox çalışılmalıdır.

Bu məqalədə yaşıl yönümlü ali təhsilin iqtisadi artıma və davamlı inkişafa təsiri araşdırılır. Bundan əlavə, ali təhsildə davamlılıqla məşğul olmağın daha bilikli və bacarıqlı işçi qüvvəsinə necə gətirib çıxara biləcəyinə eləcə də ali təhsildə davamlılığın digər sənaye və sektorlar üçün model kimi istifadəsi məsələlərinə də diqqət yetirilir.

Ali təhsil sisteminin yaşıllaşdırılmasının mahiyyəti və məzmunu

Universitetlərin yaşıllaşdırılması, başqa sözlə təbiəti universitet həyatının bir hissəsinə çevirərək enerji istifadəsi, tullantıların idarə edilməsi, nəqliyyat və qida sistemləri kimi davamlı təcrübələri təşviq edən siyasət və strategiyaların işlənib hazırlanması müasir dövrün tələblərindəndir.

Universitetlərin yaşıllaşdırılması haqqında "Yaşıllaşdırma universitetləri alət

dəsti" ində [1] tələbələrin və işçilərin universitetlərdə ekoloji davamlılığı təşviq etmək üçün istifadə edə biləcəyi alətlər və resurslar toplusu verilmişdir. Bu cür alətlər dəsti tez-tez tələbələrə, müəllimlərə və universitet işçilərinə ekoloji cəhətdən təmiz təcrübələri mənimsəməyə, davamlılıq haqqında məlumatlılığı artırmağa və ətraf mühitə təsirləri azaltmağa kömək etmək üçün məlumatları ehtiva edir.

Ümumi qayda olaraq, problemlərin həllinin davamlılığını təmin etmək üçün fənlərarası bilik və təcrübənin integrasiyasını nəzərə almaq vacibdir. Yaşıl təhsilə vahid yanaşmanı mənimsəməklə, ali təhsil müəssisələri ekoloji cəhətdən şüurlu liderlərin gələcək nəslinin formalaşmasında əsas rol oynaya bilər [2, s.798].

Yaşıl ali təhsilin əhəmiyyəti

Yaşıl universitetlərin əhəmiyyətini vurğulayan kritik məsələlərdən biri də iqlim dəyişikliyi problemi və onun ətraf mühitə olan təsirləridir. Məlumdur ki, yaşıl və davamlılıq ofisləri (GSOs) ali təhsil müəssisələrində getdikcə daha çox əhəmiyyət kəsb edir, çünki onlar dayanıqlılıq söylərinə rəhbərlik etmək və bütün kampus icmasında davamlı təcrübələrin təşviqinə cavabdehdir. GSO-lar rəhbərlik və resurslar təmin etməklə, davamlılıq söylərini təşviq etməkdə mühüm rol oynayır [3, s.14].

Yaşıl universitetlər tələbələrə bərpa olunan enerji, yaşıl tikinti və ətraf mühitin idarə edilməsi kimi sahələrdə karyeraya hazırlaşmağa kömək etmək, eyni zamanda, onlara ekoloji problemlərə innovativ həllər təqdim etmək imkanı vermək üçün tənqidi düşüncə və problem həll etmə bacarıqlarını inkişaf etdirmək kimi müxtəlif üstünlüklərə malikdir.

İqtisadi artım və dayanıqlı inkişafda təhsilin rolu və vəzifələri

Yaşıl gələcək üçün yaşıl təhsilin potensialı insanlar və təbiət arasındakı münasibətlərin dəyişdirilməsində mühüm rola malikdir. Məlum olduğu kimi, son dövrlərdə insanların təbiətə təsiri bir çox problemlər yaratmışdır. Bu problemlərin həll edilməməsi insanların sağlamlığına və təbiətə ciddi təhlükə yaradır. Buna görə də yaşıl gələcək üçün insanın təbiətə təsirini azaltmaqla təhsilin bir çox aspektlərini dəyişdirmək vacibdir. Bu da öz növbəsində yaşıl gələcək üçün böyük potensial gətirir. Bu amilə əsaslanaraq ekoinnovasiya, ekoinvestisiya və yaşıl istiqrazlar davamlı iqtisadi inkişafa nail olmaqda mühüm rol oynaya bilər. Bu sahədə Vyetnam müəyyən addımlar atmışdır. Belə ki, Vyetnam ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyalar, məhsullar və xidmətlərin inkişafı vasitəsilə eko-innovasiyanın təşviqində mühüm irəliləyiş əldə edib [4, s.18].

Yaşıl təhsil vasitəsilə insanların təbiətə mənfi təsirini azaltmaq üçün təbiətin mühafizəsi ilə məşğul olan şirkətlərlə birlikdə təhsil yaratmaq lazımdır. Bu xidmətlərə yeni mühafizə ideyaları və yeni texnologiyalar kimi mövzular daxildir.

Yaşıl təhsil faktorunun tələbələrin davamlı gələcəyə hazırlanmasında rolu

Yaşıl təhsilin tələbələrə verdiyi faydalardan biri də yaşıl enerjidən istifadənin mənfi təsirlərini azaltmaq və ya əksinə, onları aradan qaldırmaq üçün məsləhətlər verməkdir. Bu dərslərlə tələbələr dünyanı xilas etmək mədəniyyətinə sahib olur. Ağıllı kampus həlləri enerji istehlakını azaltmağa, resurslardan istifadəni optimallaşdırmağa və universitetlərin ümumi ekoloji göstəricilərini yaxşılaşdırmağa kömək edə bilər [5, s.299].

Yaşıl ali təhsilin cəmiyyət üçün faydaları

Yaşıl təhsil insanların və icmaların sağlamlığına böyük təsir göstərməklə insanlar üçün böyük fayda verir.

Şəkil 1. Davamlı inkişafdan ətraf mühitin mühafizəsinə keçid.

Davamlı inkişafa təşviq: yaşıl ali təhsil, iqtisadi artımı inkişafı tarazlaşdıran harmoniya və firavanlıq yaratmağa kömək edən ekoloji və sosial problemləri həll etmək üçün tələbələrə bilik, bacarıq və dəyərlərlə təchiz edir. Universitet səviyyəsində təhsilin yaşıllaşdırılması konsepsiyası ekoloji davamlılıq prinsiplərinin və təcrübələrinin təlimin sosial-iqtisadi və pedaqoji aspektlərinə integrasiyasını nəzərdə tutur. Bura kampus əməliyyatlarında davamlı təcrübələrin təşviqi, davamlılıq mövzularının tədris proqramlarına daxil edilməsi və ətraf mühitin qorunması mədəniyyətinin təşviqi daxildir [6, s.4].

Ətraf mühitin mühafizəsinin təşviqi: bu amil insanları ətraf mühitin məsuliyyətli idarəçilərinə çevirmək potensialına malikdir. Bunun üçün ekoloji problemlər, təbii ehtiyatların qorunması və bərpa olunan enerjiden istifadə haqqında məlumatlılığı təşviq edir (Şəkil 1). Bunun üçün yaşıl kampusların yaradılması məqsədəuyğundur. Yaşıl kampus əməliyyatlarında davamlı təcrübələrin həyata keçirilməsi, davamlılıq üzrə təhsil və tədqiqatların təşviqi kampus ictimaiyyətinin davamlılıq təşəbbüslərinə cəlb edilməsi daxildir [7, s.131].

Tələbələrə biznesin inkişafının sosial və ekoloji aspektlərini araşdırmağa həvəsləndirir. O, həmçinin cəmiyyətin bütün üzvlərinə fayda verən siyasət və təcrübələri təbliğ edir.

1. İş imkanları yaradır: yaşıl ali təhsil müxtəlif sahələrdə, o cümlədən davamlı kənd təsərrüfatı, bərpa olunan enerji, yaşıl tikinti və s. kimi sektorda iş yeri yaratmaq üçün lazım olan bilik və bacarıqlarla insanları təchiz edir.

2. Həyat keyfiyyətini artırır: davamlılıq təşviq etməklə, yaşıl təhsil fərdlərin və icmaların ümumi həyat keyfiyyətinə töhfə verir. O, sağlam və davamlı icmaların inkişafını dəstəkləyir, təmiz suya və havaya çıxışı vasitəsilə təbii mühitlə əlaqə hissini təşviq edir. Bərpa olunan enerji həyat keyfiyyətinin artırılmasına təsir edən ünsürlərdən biridir. Bərpa olunan enerji ölkələrinin ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasında mühüm rol oynaya bilər. Bununla belə, davamlı inkişaf məqsədlərinə nail olmaq üçün, bərpa olunan enerjinin faydaları və onun ətraf mühitə təsiri haqqında kütlələr

arasında məlumatlılığın yaradılmasında təhsil həlledici rol oynamalıdır. Təhsil həm də fərdlər, müəssisələr və hökumətlər tərəfindən bərpa olunan enerji mənbələrinin mənimlənməsini təşviq edə bilər ki, bu da daha təmiz və sağlam ətraf mühitə gətirib çıxarır” [8, s.603].

Yaşıl təhsil iqtisadi inkişafın açarı kimi

Davamlı inkişafa və ətraf mühitin mühafizəsinə yönəlmiş yaşıl təhsil iqtisadi inkişafda mühüm rol oynayır. O, insanları iqtisadi artıma mane olan ekoloji problemləri həll etmək üçün lazım olan bilik və bacarıqlarla təchiz edir. Təhsilin yaşıllaşdırılmasına nail olmaq üçün güclü dövlət siyasəti və dəstəyi, o cümlədən təhsil işçilərinin, tələbələrin və daha geniş ictimaiyyətin cəlb edilməsi vacibdir. Yaşıllaşdırma təhsilinin prioritet olmasını və effektiv şəkildə həyata keçirilməsini təmin etmək üçün müxtəlif maraqlı tərəflər arasında əməkdaşlıq çox vacibdir [9, s.3].

Yaşıl iqtisadiyyat yeni iqtisadi imkanlar və iş yerləri yaratmaq, ətraf mühitə təsirləri azaltmaq və sosial rifahı artırmaqla davamlı inkişafa töhfə verə bilər [10, s.1118].

Yaşıl təhsil həm də yeni iş yerləri yaratmaqla iqtisadiyyatı gücləndirməyə kömək edir. Buna görə də, bugünkü yaşıl biznesin ehtiyaclarından biri bərpa olunan enerji, tullantıların idarə olunması və davamlı kənd təsərrüfatı kimi sahələrdə xüsusi bilik və təcrübəyə malik mütəxəssislər tələb edir. Yaşıl təhsil fərdləri bu cür bacarıqlarla təchiz etməklə iqtisadi artıma töhfə verməyə hazırlayır.

Təhsilin yaşıllaşdırılmasının müxtəlif istiqamətləri

Bu məsələ aşağıdakı sxemdə öz əksini tapmışdır (Şəkil 2.)

Şəkil 2. Təhsilin yaşıllaşdırılması istiqamətləri.

1. Ekoloji təhsilin tədris proqramlarına daxil edilməsi: buraya tələbələrə ətraf mühit problemləri, mühafizə və davamlılıq, eləcə də bağçılıq və ya açıq havada öyrənmə kimi birgə tədris fəaliyyətləri haqqında öyrətmək daxil ola bilər.

2. Məktəblərdə yaşıl təcrübələrin tətbiqi: buraya tullantıların azaldılması, enerji, suya qənaət və dayanıqlı nəqliyyatın təşviqi daxildir.

3. Davamlı davranışların təşviq edilməsi: məktəblər tələbələri təkrar emal və karbon izlərini azaltmaq kimi davamlı davranışları mənimsəməyə təşviq edə bilər.

4. İcma təşkilatları ilə əməkdaşlıq: məktəblər ətraf mühitin mühafizəsini təşviq etmək və tələbələri ictimai xidmət layihələrinə cəlb etmək üçün yerli təşkilatlarla əməkdaşlıq edə bilər.

5. Pedaqoqlar üçün peşəkar inkişafın təmin edilməsi: müəllimlər ekoloji təhsili öz tədrislərinə inteqrasiya etməyə və sinifdə yaşıl təcrübələri təbliğ etməyə kömək edən peşəkar inkişaf imkanlarından faydalana bilirlər.

6. Yaşıl infrastruktura investisiya: məktəblər ətraf mühitə təsirini azaltmaq və tələbələrə praktiki öyrənmə imkanları təmin etmək üçün günəş panelləri, yaşıl damlar və yağış suyu toplama sistemləri kimi yaşıl infrastruktura sərmayə qoya bilər.

7. Ekoloji savadlılığın təşviqi: məktəblər şagirdləri ekoloji problemlər haqqında düşünməyə və onların həlli üçün tədbirlər görməyə təşviq etməklə, ətraf mühit haqqında məlumatlılığı artırır.

Ali təhsil fərdlərə lazımi bilik, bacarıq və münasibət təmin etməklə yaşıl iqtisadiyyatın qurulmasında həlledici rol oynayır. O, həmçinin tələbələrə yaşıl işlərə hazırlamaqda və davamlılığını təşviq etməkdə fənlərarası və təcrübi öyrənmənin vacibliyini göstərir. Ali təhsil müəssisələri davamlılıq təhsilinə üstünlük verməli və onu öz kurikulumuna və tədqiqat gündəliyinə inteqrasiya etməlidirlər [11, s.8].

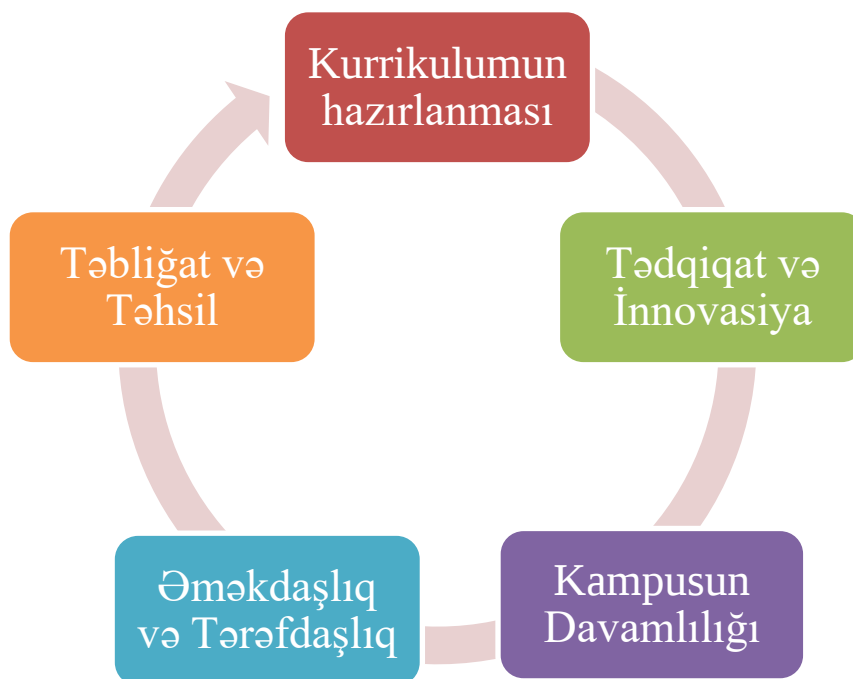
Bundan əlavə, məktəbin nüfuzunun yüksəldilməsində yaşıl məktəbin böyük rolu vardır.

Ali təhsil sisteminin yaşllaşmasının onun səmərəliliyinə təsiri

Ali təhsilin yaşllaşdırılması ali təhsilin iqtisadi səmərəliliyinə təsir edən amillərdən bir element kimi də dəyərləndirilir.

Dayanıqlı inkişaf üçün davamlı inkişaf məqsədlərinə (DİM) nail olmaq və iqlim dəyişikliyi, biomüxtəlifliyin itirilməsi və sosial bərabərsizlik kimi global çağırışların həlli üçün çox vacibdir [12, s.6].

Ali təhsilin iqtisadi səmərəliliyini artırmaq üçün universitetlər tərəfindən görülməli olan işlər aşağıdakılardır:

Şəkil 3. ATS-in iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi istiqamətləri.

Bu əsas elementləri ali təhsil üçün yaşıl planlara daxil etməklə institutlar davamlı inkişafın, əlverişli biznesin və rifahın təşviqində mühüm rol oynaya bilər.

Nəticə

Yaşıl ali təhsil iqtisadi artıma və davamlı inkişafa təsir etmək potensialına malikdir. Bu missiyaya əsaslanaraq universitetlər öz tədris proqramlarında davamlılıq və ekoloji maarifləndirmədə iştirak etməklə dünyamızın üzləşdiyi mürəkkəb problemləri həll etmək üçün lazım olan bacarıq və biliklərə malik məzunlar yetişdirə bilər. Bu məzunlar ekoloji problemlərin həlli üçün yeni yaşıl iş yerlərinin və innovasiyaların yaradılmasına gətirib çıxaran davamlılıq üçün vacib olan sənaye sahələrində işə gedə bilərlər. Bundan əlavə, yaşıl ali təhsil texnologiyaların və təcrübələrin inkişafına kömək edə, ətraf mühitə dəyən ziyanı azalda və davamlı resurslardan istifadəni təşviq edə bilər. Ümumiyyətlə, yaşıl ali təhsilə sərmayə qoymaq uğurlu və firavan gələcəyə doğru mühüm addımdır.

İstifadə olunmuş ədəbiyyat siyahısı:

1. Malay D., Zhonghua G., Deo P., Fengting L. - Greening Universities Toolkit v2.0 -Transforming Universities into green and sustainable campuses: a toolkit for implementers, 2014, pp.2-165.
2. Prithi R., Aithal P.S. - Green Education Concepts & Strategies in Higher Education Model. International Journal of Scientific Research and Modern Education (IJSRME), 2016,1(1), pp.793-802
3. Walter L. F., Markus W., Amanda L.S., Anselm G., Felix S. - The role of green and sustainability offices in fostering sustainability efforts at higher education institutions. Journal of cleaner production, 2019, pp.3-22
4. Minh P., Xuan H., Van S., Ngoc H., Hai Y., Truong C.G., Hoang Q., Van H. -The role of eco-innovation, eco-investing, and green bonds in achieving sustainable economic development: evidence from Vietnam. Economic Research, 2023, 36(2), pp.3-22
5. Pascal R., Henk P., Joris M. - Smart Green Campus: How IT can support sustainability in higher education. 10th European Conference on Management Leadership and Governance, 2014, pp.296-303
6. Svetlana A., Saule S., Zora D., Aigul M., Zhumadilova G. - Greening education at the university in the socio-economic and pedagogical areas of training. E3S Web of Conferences, 2021, pp.2-7
7. Anthony J. B. Green campus paradigms for sustainability attainment in higher education institutions – a comparative study. Journal of Science and Technology Policy Management, 2021, 12(1), pp. 117-148
8. Usman M. Contribution of renewable energy towards environmental quality: The role of education to achieve sustainable development goals in G11 countries. Elsevier, 2021, Volume 178, pp.600-607
9. Isakova J., Pchelnikov M. Greening of education in modern society. SHS Web of Conferences, 2019, 70, pp.2-4
10. Lavrinenko O., Ignatjeva S., Ohotina A., Rybalkin O., Lazdans D. The role of green economy in sustainable development (case study: the EU states). Entrepreneurship And Sustainability Issues, 2019, 6(3), pp.1113-1126.
11. Wenjuan G., Xiaohao D., Ran C., Weifang M. An Empirical Study of the Role of Higher Education in Building a Green Economy. Sustainable Development MDPI, 2019,11, pp.2-14
12. Peter G. Identifying Key Issues of Education for Sustainable Development. MDPI, 2020, pp. 2-18.